

**ПРАВНО РЕГЛАМЕНТИРАНЕ, СЧЕТОВОДНО
ОТЧИТАНЕ И ДАНЪЧНО ТРЕТИРАНЕ НА
ДИВИДЕНТИТЕ В АКЦИОНЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА**

Кирил Иванов Лучков

Магистър по счетоводство и одит

Ключови думи:	Резюме
<p>Дивиденсти</p> <p>Правно регулиране</p> <p>Счетоводство</p> <p>Данъчно третиране</p> <p>Доходи от дивиденсти</p>	<p><i>Изследването на правните, счетоводни и данъчни аспекти при третиране на дивидентите е с определящо значение както за предприятието, така и за неговите съдружници или акционери. Изборът на тема за настоящото научно изследване е продиктуван от необходимостта за разпределяне на неразпределената печалба под формата на дивиденсти. Разгледаната проблематиката е заложена в българското законодателство. Представен е процесът на начисляване и изплащане на дивидентите, които са доход на правоимащите лица. Анализирани са проблемът за данъчно третиране на данъка, който се определя върху brutната сума на дивидентите.</i></p>

В условията на пазарна икономика броят на търговските дружества непрекъснато расте и оттам възниква необходимостта стопанската дейност да се развива. В края на отчетния период предприятията разполагат с неразпределена печалба от минали години, която с решение на общото събрание могат да разпределят под формата на дивиденсти.

Целта на настоящата научна разработка е да представи правата за начисляване и изплащане на дивиденсти в съответствие с Търговския закон¹ (ТЗ). Разгледано е счетоводното отчитане на дивидентите, както и данъчното третиране на доходите от дивиденсти по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане² (ЗКПО) и Закона за данъци върху доходите на физическите лица³ (ЗДДФЛ).

Същност на дивидента

От финансово-правен аспект понятието „дивидент“ се характеризира с разпределяне на част от печалбата на едно търговско дружество между неговите собственици (акционери). Това разпределяне поначало е пропорционално на участието на акционерите в капитала на

¹ Обн., ДВ, бр. 48 от 18 юни 1991 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 33 от 19 април 2019 г.

² Обн., ДВ, бр. 105 от 22 декември 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 105 от 18 декември 2018 г.

³ Обн., ДВ, бр. 95 от 24 ноември 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 105 от 18 декември 2018 г.

дружеството, но в определени случаи то може да бъде съобразно уговореното между правоимащите лица.

Смисълът на понятието „дивидент“ е изяснен в допълнителните разпоредби на ЗКПО. Дивидентът означава преди всичко доход от акции и от дялове в дружества. Като дивидент се считат и доходите от *неперсонифицирани дружества*⁴ и от други права, третирани като доходи от акции. Също така като дивидент се третират доходите от скритото разпределение на печалбата. Аналогично е тълкуването на понятието „дивидент“ и в допълнителните разпоредби на ЗДДФЛ. Не е дивидент разпределението, което съгласно счетоводното законодателство е отчетено при разпределящото лице като разход, с изключение на случаите на скрито разпределение на печалбата.⁵

Правно регламентиране

Правото на дивидент е съразмерно на номиналната стойност на притежаваните акции, ако не са издадени акции с привилегировано право на дивидент. По решение на общото събрание на акционерите печалбата може да се превърне в капитал (нови акции), вместо да се разпределя като дивиденти. Следователно правото на дивидент е от категорията на отменимите права.⁶

По отношение на изплащането на предварително начислените дивиденти на акционерите или съдружниците, в следствие от разпределението на печалбата в предприятието, следва да се отчетат два подхода. При първия подход дивидентът може да бъде изплатен пропорционално на вложения капитал от акционера или съдружника. Вторият подход отразява изплащането на дивидента в размер на предварително установен твърд процент от стойността на привилегированите акции. Съгласно чл. 182 от ТЗ този вид акции могат да осигуряват гарантиран или допълнителен дивидент или дял в дружественото имущество при ликвидацията.

Правата за начисляване и изплащане на дивиденти са регламентирани в разпоредбите на ТЗ. Когато става въпрос за събирателно и командитно дружество, както и за дружество с ограничена отговорност, изискванията на ТЗ по отношение на дивидентите са сравнително либерални. Необходимо е само в тези дружества да е налице счетоводна печалба, с някои уточнения при възникналите евентуални загуби. Когато след приключване на календарната година се установи, че дружеството има загуби, които се отразяват на направените вноски, до възстановяване на предвидения им размер не се разпределя печалбата.⁷ Задължително дивидентите се разпределят, след като бъдат покрити загубите от минали години. По решение на общото събрание на съдружниците се разпределя цялата

⁴ Неперсонифицираните дружества се регламентират от Закона за задълженията и договорите. Според този закон с дружествен договор две или повече лица се съгласяват да обединят своята дейност за постигане на една обща цел, т.е. за извършване на съвместна дейност.

⁵ Точка 4 и 5 от ДР на ЗКПО.

⁶ Вж. Стефанов, Г. Основи на търговското право, 2012, В. Търново: Абагар, стр. 240.

⁷ Вж. чл. 110 от ТЗ.

сума или част от нея, съобразно притежаваните дялове от правоимащите в основния капитал на дружеството.

При акционерните дружества изискванията за разпределяне на дивидентите са сравнително по-строги. Те са конкретно регламентирани в чл. 247а от ТЗ. От тази правна норма може да се обобщи, че **„дивиденти се изплащат само когато чистата стойност на имуществото, намадена с дивидентите, подлежащи на изплащане, е не по-малка от сумата на капитала на дружеството, фонд „Резервен“ и другите фондове, които дружеството е длъжно да образува по закон или устав“**. В тази връзка чистата стойност на имуществото представлява разлика между стойността на правата и задълженията на дружеството съгласно баланса му.

Изискване по чл. 247а от ТЗ може да се представи чрез следната формула:

$$\text{СК} - \text{Д} \geq \text{ОК} + \text{РК}, \text{ където:}$$

СК е собственият капитал на дружеството, намиращ отражение в раздел „А“ на счетоводния баланс и всъщност представлява чистата стойност на имуществото;

Д е сумата на дивидента, подлежащ на разпределение;

ОК е регистрираният основен капитал на дружеството;

РК е резервният капитал на дружеството, формиран на база нормативни изисквания.

За да приложим формулата, ще вземем следния числов пример:

По баланса на търговско дружество в края на отчетния период собственият капитал (чистата стойност на имуществото) е 280 000 лв. и се състои от: основен капитал – 200 000 лв., непокрита загуба 70 000 лв., фонд „Резервен“ – 50 000 лв. и неразпределена печалба – 100 000 лв. Общото събрание взема решение да се разпределят дивиденти в размер на 20 000 лв.

Като приложим горепосочената формула, се получава следното неравенство: **280 000 лв. – 20 000 лв. ≥ 200 000 лв. + 50 000 лв.** Следователно дружеството може да разпредели дивиденти в размер на 20 000 лв., тъй като изискването лявата страна да е по-голяма или равна на дясната е изпълнено. Всъщност от представения пример е налице възможността предприятието да разпредели по-голяма сума за дивиденти, т.е. в размер на 30 000 лв. Определената по този ред максимална сума за дивиденти се докладва на общото събрание на акционерите/съдружниците и те вземат решение за конкретния размер.

Изводът, който можем да направим в резултат от разгледания пример и изискването по чл. 247а от ТЗ, е, че когато стойността на собствения капитал (чистата стойност на имуществото) е равна или по-

малка от сумата на основния капитал и формирания фонд „Резервен“, предприятието **няма право да разпределя дивиденди.**

Счетоводно отчитане

След представените по-горе изчисления и взето решение от управителния орган (общото събрание на акционерите/съдружниците) счетоводството на конкретното дружество може да осчетоводи сумите за дивиденди. Когато е налице правото за изплащане на дивиденди и е взето решение за тяхното разпределяне, е необходимо да се осигури източник за тяхното начисляване и изплащане, който е неразпределена печалба от минали години. Счетоводното записване за отразяване на възникналото задължение е следното:

Дебит с/ка Неразпределена печалба от минали години

Кредит с/ка Задължения за съучастия

Данъчното задължение обикновено се удържа и внася от предприятието – платец на дохода, като има някои изключения, които следва да бъдат разгледани в текста. Счетоводното записване за начисляването на удържания данък е следното:

Дебит с/ка Задължения за съучастия

Кредит с/ка Разчети за данъци върху доходите на физическите лица (съгл. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗДДФЛ, когато дивидентите са начислени на физическо лице)

Кредит с/ка Други разчети с бюджета и ведомства (съгл. чл. 194, ал. 1 от ЗКПО, за данък при източника)

Начислените/персонифицирани дивиденди се превеждат на правоимащите лица (акционерите или съдружниците) или се изплащат касово, след като бъде приспаднал начисленият данък:

Дебит с/ка Задължения за съучастия

Кредит с/ка Каса в левове

Кредит с/ка Разплащателна сметка в левове

След удържане на дължимия данък предприятието – платец на дохода, следва да го внесе в приход на бюджета.

С цел да бъде увеличен основният капитал предприятието може да капитализира начислените дивиденди, като за това е необходимо решение на общото събрание и задължително тази промяна се вписва в Търговския регистър. Съставя се следната счетоводна статия:

Дебит с/ка Задължения за съучастия

Кредит с/ка Основен капитал, изискващ регистрация

Начислените дивиденди се отписват при изтичане на давностния срок, при условие че същите не са потърсени от лицата по реда на чл.

116а от Закона за задълженията и договорите⁸. В този случай следва да се приложи разпоредбата на чл. 46, ал. 1 от ЗКПО и да се отчете приход за дружеството със статията:

Дебит с/ка Задължения за съучастия

Кредит с/ка Други финансови приходи

Ако е налице условието получените дивиденди да са от местни юридически лица, тогава се използва с/ка Приходи от съучастия. Съгласно чл. 27, ал. 1, т. 1 от ЗКПО приходи в резултат на разпределение на дивиденди от местни юридически лица не се признават за данъчни цели, т.е. намаляват се при преобразуването на финансовия резултат.

В разглеждане на счетоводната проблематика можем да приложим следния пример:

През второто тримесечие на 2019 г. в седалището на „Х“ АД е проведено редовно общо събрание на акционерите. На заседанието присъстват всички членове на Съвета на директорите, които са акционери – т.е. 100% от капитала на дружеството. Заседанието протича при следния предварително одобрен дневен ред:

1. *Приемане на Годишния финансов отчет на „Х“ АД за 2018 г., заверен от регистрирания одитор.*

2. *Приемане на решение за разпределяне на печалби и покриване на загуби от минали години на „Х“ АД.*

По т. 1 от дневния ред Общото събрание на акционерите одобрява приемане на Годишния финансов отчет, заверен от регистрирания одитор със 100% „за“ като положителна оценка от гласуването.

По т. 2 от дневния ред Общото събрание на акционерите взема предвид следните фактически обстоятелства:

Години	2018 г.	2017 г.	2016 г.	2015 г.	2014 г.
Непокрита загуба		40 000 лв.			
Неразпределена печалба	150 000 лв.	-	70 000 лв.	20 000 лв.	10 000 лв.

По т. 2 от дневния ред, като взема предвид горните обстоятелства, Общото събрание на акционерите единодушно утвърждава следното разпределение на печалбата:

1. *Покриване на натрупаната загуба от минали години в размер на 40 000 лв.*

2. *Заделяне на 70 000 лв. за фонд „Общи резерви“*

⁸ Обн., ДВ, бр. 275 от 22 ноември 1950 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 42 от 22 май 2018 г.

3. Увеличение на акционерния капитал на дружеството със 110 000 лв.
4. Разпределение на 30 000 лв. за дивиденди на правоимащите лица.

От представения пример може да се обобщи, че подлежащите на разпределение дивиденди следва да се изплатят **пропорционално** на притежаваните от акционерите акции. При това разпределение на сумата за дивидент полагащият се дивидент за 1 акция е 1 лв. Освен това, тъй като икономическата ситуация е твърде сложна и непредвидима и са налице много периоди на приливи и отливи, „X“ АД заделя 70 000 лв. за резерви, които може да ползва при нужда.

Начинът на осчетоводяване се извършва на **аналитично ниво**: за сметка Неразпределена печалба от минали години и сметка Непокрита загуба от минали години – по години, а за сметка Задължения за съучастия и сметка Основен капитал, изискващ регистрация – по акционери, пропорционално на притежаваните акции. В този случай аналитичното отчитане осигурява по-конкретна и детайлна информация, която е полезна за акционерите. Следователно срещу дебитиране на сметка Неразпределена печалба от минали година ще се кредитират: сметка Непокрита загуба от минали години, сметка Общи резерви, сметка Задължения за съучастия (отразяваща **нетния размер** на дивидента), сметка Основен капитал, изискващ регистрация. При удържане на данък при източника, съгл. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗДДФЛ, следва да се дебитира сметка Задължения за съучастия, срещу кредитиране на сметка Разчети за данъци върху доходите на физическите лица.

Обикновено изплащането на дължимия данък върху дивидентите на акционерите (физически лица) и разпределените дивиденди се извършва по банков път. При плащане в брой акционерното дружество следва да спазва разпоредбите на чл. 3 от Закона за ограничаване плащанията в брой (ЗОПБ)⁹. В случай че изплащането на дивидентите се извършва на части, трябва да се има предвид, че горният закон ограничава плащанията в брой в размер до 10 000 лв. Ако това изискване бъде нарушено, без значение на колко пъти или през какъв интервал от време се изплащат дивиденди, то съответната транзакция трябва да се извършва само чрез превод или внасяне по платежната сметка на съответния акционер.

По отношение на ограничаването на плащанията в брой можем да приложим следния пример:

*В „Y“ АД част от реализираната печалба от през 2017 г. е разпределена за дивиденди през 2018 г. на двамата акционери – физически лица. Дружеството разпределя 55 000 лв. от неразпределената печалба, **пропорционално на двамата акционери**, въз основа на три самостоятелни решения на Общото събрание, както следва: м. март: 18 000 лв., м. юли: 20 000 лв. и м. септември: 17 000 лв.*

⁹ Обн., ДВ, бр. 16 от 22 февруари 2011 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 31 от 10 април 2018 г.

Ако дивидентите бъдат изплатени от касата на дружеството в брой, пропорционално на правоимащите лица, не следва бъде нарушено ограничението на чл. 3 от ЗОПБ. Всяко едно от плащанията следва да се оформи с два самостоятелни платежни документа, тъй като всеки акционер има отделно правоотношение с „У“ АД. Въпреки че плащането към отделните физически лица се извършва въз основа на едно и също решение на Общото събрание, то не може да бъде оформено с един общ платежен документ. Всяко едно от плащанията на дивидент не би следвало да се разглежда като обща парична престация.

Начисляването на дивидентите може да се извърши по всяко време на годината. За да начислят дивиденти, следва да бъдат взети предвид следните условия, а именно: да има съставен финансов отчет¹⁰ за календарната година; да има решение на общото събрание на акционерите/съдружниците за начисляване на дивиденти в определен размер за съответния отчетен период и да има източник за начисляване и изплащане на дивиденти под формата на неразпределена печалба от минали години.

Данъчно третиране на доходите от дивиденти по реда на ЗКПО

С данък при източника се облагат дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени (персонифицирани) от местни юридически лица в полза на:¹¹ 1) чуждестранни юридически лица, с изключение на случаите, когато дивидентите се реализират от чуждестранно юридическо лице чрез място на стопанска дейност в страната; 2) местни юридически лица, които не са търговци, включително общини.

Данъкът е окончателен и се удържа от местните юридически лица, разпределящи дивиденти. Данъчната ставка по чл. 200 от закона е в размер на 5%.

С този данък **не се облагат**¹² дивидентите, когато същите са разпределени от местни юридически лица в полза на местни юридически лица (търговски дружества) и чуждестранни юридически лица, които са местни на държава – членка на ЕС, или на Европейското икономическо пространство (ЕИП).

За данъчни цели по чл. 27, ал. 1 от ЗКПО не се признават, т.е. приспадат се от данъчния финансов резултат приходите в резултат от разпределение на дивидентите от местни юридически лица и от чуждестранни юридически лица, които са местни за данъчни цели на държава – членка на ЕС или на ЕИП. В тази правна норма не влизат приходите, получени в резултат на разпределение на дивидентите от

¹⁰ Проверката на ГФО от регистриран одитор се изисква само в предвидените от чл. 37, ал. 1 от Закона за счетоводството случаи. При вземане на решение за разпределяне на дивидент може да не се изисква проверен ГФО.

¹¹ Чл. 194, ал. 1 от ЗКПО.

¹² Чл. 194, ал. 3 от ЗКПО.

дружества със специална инвестиционна цел, както и приходите от скрито разпределение на печалбата.

Съгласно ЗКПО **данъчната основа** за определяне на данъка, удържан при източника за доходите от дивиденди, е брутният размер на разпределените дивиденди. Платците, получаващи доходи от дивиденди, са задължени да удържат и внасят данъка в срок до края на месеца, следващ тримесечието, в което акционерите, респективно съдружниците, вземат решение за разпределение на дивидентите. Данъчно задължените лица или наричани още платци на дохода следва да внесат дължимия данък, като подадат данъчна декларация в НАП в горепосочения срок.

Данъчно третиране на доходите от дивиденди по реда на ЗДДФЛ

За целите на данъчното облагане с окончателен данък се облагат следните разновидности облагаеми доходи, получени под формата на дивиденди¹³ в полза на еднолични търговци, в полза на местни или чуждестранни физически лица от източник в Р България и дивиденди в полза на местни физически лица от източник в чужбина.

В Таблица 1.1. са групирани горепосочените доходи от дивиденди в двата критерия – получател и източник на дохода.

Получател на дохода	Източник на дохода
Местно ФЛ	Местно ЮЛ
Чуждестранно ФЛ	Местно ЮЛ
Местно ФЛ	Чуждестранно ЮЛ
Едноличен търговец	Местно или чуждестранно ЮЛ

Таблица 1.1. Доходи от дивиденди

Първи случай: *Когато доходите от дивиденди са получени от местно физическо лице с източник местно юридическо лице*

При получаване на доходи от дивиденди от източник в България, т.е от местни юридически лица, следва да се има предвид, че обект на облагане са доходите както в пари, така и в натура. Когато дивидентите се изплащат в натура, например под формата на жилище, обект на облагане е пазарната стойност на вещта, която е представена като дивидент. В този случай данъчно задължено лице по смисъла на чл. 3, т. 2 от ЗДДФЛ е местното юридическо лице, което като платец на дохода има задължение да удържи и внесе окончателен данък в размер на 5%. Съгласно разпоредбите на чл. 65, ал. 2 от ЗДДФЛ плащането следва да се

¹³ Чл. 38, ал. 1 от ЗДДФЛ.

извърши в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивидент.

Платецът на дохода – местно юридическо лице, включва доходите от дивиденти в справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за изплатени доходи на физически лица. Предприятията посочват дохода в справка независимо дали разпределените дивиденти са в парична или непарична форма, или същите са капитализирани. Доходите се включват в справка за данъчната година, през която е взето решението за разпределяне на дивидента или на начисляване на сумите – в случаите на скрито разпределение на печалбата.

Данъкът, който се удържа от платеща, е окончателен. Съгласно разпоредбите на ЗДДФЛ получателят на дохода – местното физическо лице, няма задължение да подава годишна данъчна декларация.

Втори случай: *Когато доходът от дивиденти е получен от чуждестранно физическо лице с източник местно юридическо лице*

Доходът от дивиденти, получен от чуждестранно физическо лице, изплатен от местно юридическо лице, се облага с окончателен данък в размер на 5%. В ЗДДФЛ липсва разпоредба, предвиждаща освобождаване от облагане на доходите от дивиденти, разпределени в полза на чуждестранни физически лица – местни за данъчни цели на страна от ЕС или ЕИП. Следователно окончателният данък се прилага при облагаеми доходи от дивиденти на лица както от трета страна (напр. Русия, Македония и др.), така и от държави – членки на ЕС (напр. Германия, Франция и др.), и държави – страни по Споразумението за ЕИП (Норвегия, Лихтенщайн и Исландия).

Когато в данъчна спогодба или в друг международен договор, ратифициран от Р България, обнародван и влязъл в сила, се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този закон, прилагат се разпоредбите на съответната данъчна спогодба или договор.¹⁴ Такива са Спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО). При изплащане на дивиденти на чуждестранно физическо лице, местно на страна, с която има подписана СИДДО, СИДДО дава право на България да облага този доход, като в случая се прилага българското данъчно законодателство и съответно данъчната ставка, посочена в ЗДДФЛ, доколкото е по-ниска или равна на ставката по СИДДО. В този случай преференциалните разпоредби на СИДДО за разпределение на дивиденти на местни лица (напр. на Малта или Катар), следва да имат характер на изключение.

Данъкът се удържа и внася от платеща на дохода в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивидент¹⁵. Съгласно разпоредбите на ЗДДФЛ окончателният данък следва да бъде внесен в приход на републиканския бюджет по сметката на НАП по място на регистрация на платеща на

¹⁴ Чл. 75 от ЗДДФЛ.

¹⁵ Чл. 65 ал. 2 от ЗДДФЛ.

дохода. Съгласно чл. 66, ал. 2 от ЗДДФЛ надвнесен данък или недължимо платени суми за данъци за доходи, придобити от чуждестранни физически лица, се възстановяват от териториалната дирекция на НАП, в която подлежи на внасяне данъкът за дохода на лицето.

Удостоверение по образец за внесения по реда на ЗДДФЛ данък от чуждестранно физическо лице се издава по искане на лицето от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, в която е подадена или подлежи на подаване данъчната декларация по чл. 55 от ЗДДФЛ.

Предприятието – платец, има задължение да включи доходите от дивиденди в справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за данъчната година, през която е взето решението за разпределяне на дивидентите.

Трети случай: *Когато доходът от дивиденди е получен от местно физическо лице с източник чуждестранно юридическо лице*

Съгласно разпоредбите на ЗДДФЛ в този случай местното физическо лице е задължено само да определи и внесе окончателния данък, тъй като платецът на дохода е чуждестранно юридическо лице. Местното физическо лице дължи 5% окончателен данък от brutния размер на дохода от дивиденди. Доходът, който е придобит от източник в чужбина, следва да бъде деклариран чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ в срок до 30 април на годината, следваща годината на придобиването на дохода, като окончателният данък се внася в същия срок.

Необходимо е да се обобщи, че при получаване на дивиденди с източник чужбина местното физическо лице, съгл. чл. 67, ал. 1 от ЗДДФЛ, само следва да определи и внесе дължимия окончателен данък, в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което дивидентите са придобити.

Четвърти случай: *Когато доходът от дивиденди е получен от едноличен търговец с източник местно или чуждестранно юридическо лице*

Като самостоятелен случай дивидентите, разпределени в полза на едноличен търговец, са нормативно регламентирани в чл. 38, ал. 1 от ЗДДФЛ. Дивиденди в полза на едноличен търговец се облагат с окончателен данък в размер на 5% върху brutната сума, определена с решението за разпределяне на дивидент.

При формиране на облагаемия доход на едноличните търговци не се признават за данъчни цели, т.е. приспадат се от финансовия резултат, приходите, формирани в резултат на разпределение на дивиденди от: местни юридически лица и чуждестранни лица, които са местни лица за данъчни цели на държава – членка на ЕС, или на друга държава от ЕИП.¹⁶ Следователно **се** признават (облагат) приходи по общия ред,

¹⁶ Чл. 27, ал. 1, т. 1, от ЗКПО.

формирани в резултат на разпределение на дивиденди от чуждестранни лица извън ЕС и ЕИП.

* * *

Индивидуалната политика на търговските дружества дава възможност начисляването на дивиденди да се извърши по всяко време на годината, т.к. няма ограничение колко пъти в годината ще се взема решение за разпределяне на дивиденди. Търговският закон регламентира правата за начисляване и изплащане на дивиденди. След като бъде осигурен източник за начисляване на дивиденди и бъде взето решение от общото събрание, следва дружеството да осчетоводи сумите за дивиденди. Данъчното третиране на тези доходи изисква задължително спазване разпоредбите на ЗКПО и ЗДДФЛ.

Библиографска справка:

1. Бонев, Ж. *Дивидентите в българските акционерни дружества, сп. ИДЕС, бр. 2, 2014 г.*
2. *Закон за корпоративното подоходно облагане, обн., ДВ, бр. 105 от 22 декември 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 105 от 18 декември 2018 г.*
3. *Закон за данъци върху доходите на физическите лица, обн., ДВ, бр. 95 от 24 ноември 2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 105 от 18 декември 2018 г.*
4. *Закон за задълженията и договорите, обн., ДВ, бр. 275 от 22 ноември 1950 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 42 от 22 май 2018 г.*
5. *Закон за ограничаване плащанията в брой, обн., ДВ, бр. 16 от 22 февруари 2011 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 31 от 10 април 2018 г.*
6. Стефанов, Г. *Основи на търговското право, 2012, В. Търново: Абагар.*
7. *Търговски закон, обн., ДВ, бр. 48 от 18 юни 1991 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 33 от 19 април 2019 г.*

**LEGAL REGULATION, ACCOUNTING FOR AND TAX TREATMENT OF
DIVIDENDS IN SHAREHOLDING COMPANIES**

Kiril Luchkov*Master of Accountancy and Audit*

Key words:	Summary
<i>Dividends</i> <i>Legal regulation</i> <i>Accounting</i> <i>Tax treatment</i> <i>Dividend income</i>	<i>The study of legal, accounting and tax aspects in the treatment of the dividends is important both for the enterprise and for its partners or shareholders. The choice of topic for this research was prompted by the need for the distribution of retained earnings as dividends. Considered matter is part of the Bulgarian legislation. It is presented the process of calculation and payment of dividends that are an income of the eligible persons. It is analyzed the problem of the tax treatment that is assessed on the gross amount of the dividends.</i>